

можна пробачити на початковому етапі, то на більш високому рівні це вже нецікаво. Треба бути особистістю, своєрідною, цікавою, шукати свій стиль, як можна менше наслідувати стандарти, нехай навіть найкращі. Опановуючи стилістику джазової музики, співак збагачує свою вокальну техніку і набуває індивідуальний, не схожий на інші, виконавський саунд, що вважається важливим завданням у процесі навчання джазовому співу.

Список використаних джерел

1. Герасимова М. К проблеме вокальной импровизации в джазе. // Київське музикознавство : зб. статей. – К., 2000. – Вип. 5. – С. 37–40
2. Давыдов С. К вопросу об интерпретации текста в джазовой музыке. // Київське музикознавство. – К., 2001. – Вип. 7. – С. 180–191.
3. Дмитриев Л. Б. Солисты театра Ла Скала о вокальном искусстве: Диалоги о технике пения. – М., 2002. – С. 156–182.
4. Карягина А. В. Джазовый вокал : практическое пособие для начинающих. – СПб. : Издательство «Лань», Издательство «ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2011. – С. 36.
5. Конен В. Дж. Рождение джаза / В. Конен. – М. : Сов. композитор, 1984. – 312 с.

УДК 37.015.3:005

Мойсіюк В.В.,

доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Мрочко В.М.,

викладач постановки голосу Луцького педагогічного коледжу,

mrovik1@gmail.com

РОЗВИТОК МУЗИЧНО-РИТМІЧНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Вокально-хорове виконавство – це багатofункціональний творчий процес, складовими якого є художньо-виразова компетентність, вокально-технічна підготовка, комплекс творчих здібностей і професійних якостей особистості хориста, а саме: художньо-образне мислення, музична пам'ять, емоційний інтелект, почуття метро-ритмічних особливостей.

Вокально-хорова підготовка є важливою складовою фахової підготовки студентів мистецьких факультетів у закладах вищої освіти. Саме метро-ритмічне відчуття – одна з важливих професійних якостей, що виражається у здібності відчувати стильові особливості вокально-хорового твору, пульсацію, темпові та агогічні відхилення, підлягає певній трансформації за рахунок набуття компетенцій та виконавського досвіду.

Теоретико-методологічні положення щодо розвитку вокального виконавства висвітлювалися у працях В. Антонюк, Б. Гнидь, П. Голубєва, Н. Гребенюк, Л. Дмитрієв, В. Ємельянов, О. Микиша, В. Морозов та ін.; психологічні та фізіологічні засади вироблення вокальних умінь та навичок – М. Грачова, В. Єрмолаєв, І. Павлов, І. Сеченов, Б. Теплов та ін. Питання щодо розвитку почуття ритму та формування музично-ритмічних умінь розкривалися у працях О. Гольденвейзера, Й. Гофмана, Г. Нейгауза, М. Фейгіна та ін. Щодо проблеми розвитку музично-ритмічних умінь та навичок в процесі вокально-хорової підготовки, то це питання не знайшло детального висвітлення, що заактуалізувало вибір теми.

Ритмічна складова музичного мистецтва має особливий вплив на відтворення стильових та художнього-виразових особливостей творів вокально-хорового мистецтва. Ритм – це один з ключових складових музики, поряд з мелодією та гармонією, часова організація послідовності та групування тривалостей звуків і пауз, не пов'язана з їх висотним положенням [2]. К. Тарасова стверджує, що окрім тимчасових характеристик ритму притаманна емоційно-виразова, образно-поетична та художньо-сміслова категорії [3]. Емоційне переживання музики дозволяє найбільш оптимальним чином компенсувати ритмічні недоліки і поступово освоювати все більш складні ритмічні структури.

Відчуття музичного часу-простору для виконавця хорового колективу є важливим компонентом злагодженого звучання та основою драматургічної цілісності музичної інтерпретації. З цього приводу С. Гмиріна акцентує увагу на розвитку музично-ритмічного почуття у співака, розкриваючи його саме в контексті виконавського процесу [1].

Говорячи про музично-ритмічні уміння у фаховій площині, акцентуємо увагу на феномені, через який ця здатність знаходить своє втілення, тобто, реалізується. Такі уміння базуються на почутті музичного часу і простору, що пов'язано з художньо-образним мисленням студента.

Окремим елементом у ритмічному чутті, ритмічних здібностях та їх застосуванні у виконавському процесі є сприйняття, відчуття та відтворення темпоритму як художнього феномену композиторської та музично-виконавської творчості. Саме темпоритм творів потребує спеціальних темпоритмічних умінь вокалістів-виконавців.

На основі аналізу та систематизації теоретико-методологічних досліджень науковців, визначаємо такі групи музично-ритмічних умінь, а саме: відчуття музичної пульсації; застосування музично-ритмічних особливостей в залежності від жанру і стилю; застосування асоціацій щодо взаємозв'язків музичного-ритму і темпу; використання музично-ритмічних та художньо-виразових відчуттів під час інтерпретації вокального твору.

Отож, розвиток музично-ритмічних умінь студентів в процесі вокально-хорової підготовки, впливає на рефлексивні аспекти виконавської майстерності студентів, художньо-образне мислення та асоціативні навички, інтерпретацію вокальних творів в їх часовій організації. Подальших наукових досліджень потребують питання розробки та апробації ефективної структурно-функціональної моделі формування музично-ритмічних умінь майбутніх викладачів естрадного співу в процесі фахової підготовки.

Список використаних джерел

1. Гмырина С.В. Специфика воспитания музыкально-ритмического чувства у солистов-вокалистов в процессе профессионального обучения [Электронный ресурс]. 2013. Режим доступа:<http://elibrary.kubg.edu.ua>.
2. Словник-довідник музичних термінів за книгами Ю.Є. Юцевича [Електронний ресурс]. Тернопіль : Навчальна книга. 2003. Режим доступу до ресурсу: <http://term.in.ua>.
3. Теплов Б.М. Психология музыкальных способностей. Избранные труды в 2 –х томах. □Москва : Педагогика, 1985. □ Т. 1. □С. 42-222.